

LAOPIDAJA VASTUTUS

ELEA seminar 17.04.2013

Ilmar Vissak
Baltic Marine Underwriter
RSA Estonia

Endast

- **1995 – 2006 ERGO**
- **2006 – 2008 Marsh**
- **2008 - ... RSA**

- **Veosekindlustus**
- **Vedaja vastutuskindlustus**
- **Ekspedeerija vastutuskindlustus**
- **Sadamad ja terminalid**

Sisukord

Kindlustusliigid ja nende haakumine teemaga

Millised on riskid ja mille vastu peaks kindlustama?

Miks pole päris sobivat kindlustusliiki

Kahjujuhtumid, praktika

Lisaküsimused

Kindlustusliigid ja nende haakumine teemaga

- Kahjukindlustus – elukindlustus
- Varakindlustus – vastutuskindlustus
- Varakindlustus (hooned) – varakindlustus (kaubad)
- Veosekindlustus – stock throuput
- Üldine vastutuskindlustus (seadusest tulenev) – erialane vastutuskindlustus (notarid, hambaarstid) – lepinguline vastutuskindlustus
- Vedaja vastutuskindlustus – ekspedeerija vastutuskindlustus – laopidaja vastutuskindlustus

Miks pole päris sobivat kindlustusliiki

- Uus teema (ELEA Ladustamise Üldtingimused)
- Tootearendus vs võimalik maht vs tasuvus
- Osaliselt kaetud teiste kindlustusliikide poolt (vara, vastutus)

Millised on riskid ja mille vastu peaks kindlustama?

Õiguslik keskkond

- Rahvusvahelised õigusaktid, konventsioonid jms

(CMR konventsioon, Haag-Visby reeglid, Warssawi konventsioon jne)

- Siseriiklik seadusandlus: VÕS (ekspedeerimine, ladustamine)

- Valitsuse määrused jms

Nõuded tollilaole, tolliterminalile ja hoiukohale, tollilao, tolliterminali ja hoiukoha pidamise loa väljastamise, loa kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise ning kauba hoidmise kord

- Leping laopidaja ja hoiuleandja vahel

- Tüüptingimused (EEA Üldtingimused, ELEA Ladustamise Üldtingimused)

Millised on riskid ja mille vastu peaks kindlustama?

Võimalikud kahjujuhtumid

- Tulekahju
- Kauba vargus
- Kauba väljaandmine valele isikule
- Kauba lõhkumine

Millised on riskid ja mille vastu peaks kindlustama?

Hoiuleandja nõue laopidaja vastu

- Mida laopidaja arvates on ta kohustatud hüvitama (ELEA Ladustamise ÜT?)
- Mida hoiuleandja arvates on laopidaja kohustatud hüvitama (VÕS?)

Millised on riskid ja mille vastu peaks kindlustama?

- **Mõned potentsiaalselt problemaatilised sätted**
- **ELEA Ladustamise ÜT**
- § 20. Kauba kahjustumine ja kaotsimine
- (2) Kui kauba kahjustada saamine või kaotsimine toimus murdvarguse käigus, loetakse, et laopidaja on olnud piisavalt hoolikas, kui ta on taganud ladustamiskoha tavapärase sulgemise.
- 5) Laopidaja ei vastuta kahjustuste või kaotsimineku eest, mis on tingitud järgmistest põhjustest, **sõltumata nende tekkepõhjusest**:
 - c) tulekahju, suits, plahvatus, radiatsioon, veekahjustused, veetorude purunemine, üleujutused, torm ja üldjuhul iga väline õnnetus.
- (10) Laopidaja vastutus on piiratud kauba väärtusega, kuid ei ületa mingil juhul 2 SDR kaotsiläinud või kahjustunud kauba või selle osa iga brutokaalu kilogrammi kohta, ulatudes maksimaalselt 100 000 SDR-ni sündmuse kohta või sama kahjupõhjusega sündmuste rea kohta.

Millised on riskid ja mille vastu peaks kindlustama?

- **Mõned potentsiaalselt problemaatilised sätted**
- **ELEA Ladustamise ÜT**
- § 24. Kauba kindlustamine
- (2) Kõigil juhtudel, kui kaup on kindlustatud laopidaja kaudu, on laopidajal õigus nõuda välja kindlustushüvitis ja pidada sellest kinni kõik laopidaja ja teiste osapoolte hoiuleandja vastu esitatud õigustatud nõuded. Kindlustushüvitise jääk makstakse hoiuleandjale.
- **Ja VÕS**

Millised on riskid ja mille vastu peaks kindlustama?

- **Mõned potentsiaalselt problemaatilised sätted**
- **Ja VÕS**
- § 42. Tüüptingimuse tähisus
- (1) Tüüptingimus on tühine, kui see lepingu olemust, sisu, sõlmimise viisi, lepingupoolte huviseid ja teisi olulisi asjaolusid arvestades **kahjustab teist lepingupoolt ebamõistlikult**, eelkõige siis, kui tüüptingimusega on lepingust tulenevate **õiguste ja kohustuste tasakaalu teise lepingupoole kahjuks oluliselt rikunud**. Ebamõistlikku kahjustamist eeldatakse, kui tüüptingimusega kaldutakse kõrvale seaduse olulisest põhimõttest või kui tüüptingimus piirab teise lepingupoole lepingu olemusest tulenevaid õiguseid ja kohustusi selliselt, et lepingu eesmärgi saavutamine muutub küsitavaks. Tüüptingimuse tähisust ja sellega seotud asjaolusid hinnatakse lepingu sõlmimise aja seisuga.
- § 132. Kahju hüvitamine asja hävimise, kaotsimineku või kahjustamise korral
- (1) Asja hävimisest või kaotsiminekest tekkinud kahju hüvitamise kohustuse olemasolu korral tuleb maksta hüvitis, **mis vastab uue samaväärse asja soetamiseks tehtavatele mõistlikele kulutustele**. Kui asja väärtus oli hävimise või kaotsimineku hetkel, võrreldes uue samaväärse asja väärtusega, oluliselt vähenenud, tuleb väärtuse vähenemist kahjuhüvitise määramisel mõistlikult arvestada.

Millised on riskid ja mille vastu peaks kindlustama?

- **Aga õnneks on VÕS-i üldosas ka selline põhimõte**
- § 5. Seaduse dispositiivsuse põhimõte
- Käesolevas seaduses sätestatud võib võlasuhte poolte või lepingupoolte kokkuleppel kõrvale kalduda, kui seaduses ei ole otse sätestatud või sätte olemusest ei tulene, et seadusest kõrvalekaldumine ei ole lubatud või kui kõrvalekaldumine oleks vastuolus avaliku korra või heade kommetega või rikuks isiku põhiõigusi.

Millised on riskid ja mille vastu peaks kindlustama?

- **Millised on võimalused oma riskid kindlustada?**
- Varakindlustus (kaubad)
- Vastutuskindlustus (kindlustusvõtja eksimused), seadusest tulenev vastutus vs lepinguline vastutus
- Ekspedeerija vastutuskindlustus
- Laopidaja vastutuskindlustus

Kahjuhtumid, praktika

Küsimused?

